

JAARVERSLAG 2017

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP
ONTMOETING EN LEVENSKUNST

INHOUD

Voorwoord	blz. 2
Over ons	blz. 3
Evaluatie op hoofdlijnen	blz. 4
Activiteiten 2017	blz. 5
Mensen	blz. 16
Organisatie	blz. 20
Raad van Toezicht	blz. 31

VOORWOORD

Meer dan het gewone

We beleefden het jaar 2017 intens. De presentatie van de Meerjarenvisie ‘Meer dan het gewone’ 2017-2022 leidde tot creatief denkwerk: vrijwilligers en medewerkers in dienst zetten met elkaar de schouders onder het concreet uitwerken van plannen waaruit geloof en vertrouwen spreken: geloof in de toekomst van ons genootschap en vertrouwen in het gezamenlijk nieuwe wegen verkennen. Het maakt blij en dankbaar me door mensen omringd te weten met enorme inzet.

Deze inzet begint vruchten af te werpen. Vanaf de start van onze campagne ‘Vind het antwoord in jezelf’ nemen steeds meer mensen kennis van wie we zijn en wat we voor de samenleving willen betekenen. Dat is hoopgevend. Het gevoel dat we er als mensen voor elkaar mogen en moeten zijn, in alle levensomstandigheden, is vandaag nog even belangrijk als tweeduizend jaar geleden: liefde te brengen waar wij zijn als een drang van binnenuit.

En we willen nog zoveel meer: natuurlijk onze geloofsgemeenschappen sterker en mooier maken, maar daarnaast ook andere ontmoetingsvormen bieden waar mensen elkaar kunnen inspireren tot zingeving en levenskunst. En we gaan de uitdaging aan onze maatschappelijke betekenis te vergroten.

We blijven doen waar we goed in zijn: elkaar ontmoeten, bemoedigen, troosten, inspireren en blij maken. Van mens tot mens, heel nabij of op grotere afstand maar steeds vanuit de sterke wil en overtuiging dat we elkaar als mens zijn gegeven. Het is van blijvende waarde.

A. Wiegman
Bestuursvoorzitter

OVER ONS

Identiteit en ambitie

De in de statuten vastgelegde missie en visie zijn ongewijzigd. Wel hebben we met de meerjarenvisie 2017-2022 als uitgangspunt de volgende eigentijdse nuances gelegd.

Het Apostolisch Genootschap is een plaats voor religieus-humanistische zingeving. We ervaren verwondering en ontzag voor het mysterie dat leven heet. We geloven dat alles voortkomt uit dezelfde oorsprong en beseffen dat ons leven deel is van een allesomvattend, ondeelbaar geheel. Alle mensen zijn gelijkwaardig en in essentie met elkaar verbonden. We geloven dat in de mens de creatieve kracht werkzaam is, die tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

In de wereld is het nodig om solidair en met compassie te leven. Apostolischen willen deze waarden waarmaken. Leven in liefde maakt duurzaam samenleven mogelijk. Het genootschap roept op te kiezen voor deze gezindheid, haar uit te dragen in eigen leven en door te geven aan anderen en aan volgende generaties.

Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst om samen te werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en zorgvuldig om te gaan met de aarde en onze samenleving.

EVALUATIE OP HOOFDLIJNEN

Meerjarenvisie 2017-2022

Het gedachtengoed van het Apostolisch Genootschap is, zoals we het nu kennen, ruim zeventig jaar oud. We wilden vanaf het begin open staan voor wat nodig was. Werken vanuit eigen waarden en de moed hebben om 'platgetreden paden te verlaten' waren onze leidende principes. Ook de afgelopen vijf jaar waren we zichtbaar in beweging. Uit de dialooggesprekken in 2016 kwam de vraag wat nodig is voor de toekomst van het genootschap. De uitkomsten, kort samengevat: veel gaat goed, maar vooral het teruglopende aantal vrijwilligers en de verbinding tussen generaties vragen aandacht.

In 2017 presenteerde het bestuur de meerjarenvisie 2017-2022. In de samenvatting valt te lezen:
De wereld is in beweging, op kleine en grote schaal. Er zijn geweldige en hoopgevende ontwikkelingen en ook spannende en zorgwekkende. Mensen zien de voordelen van vooruitgang, tegelijkertijd zijn ze op zoek naar houvast in onzekere tijden.

Als we ons bezinnen op wat de samenleving nodig heeft, komen vooral solidariteit, duurzaamheid en compassie in beeld.

Solidariteit: alle mensen zijn gelijkwaardig. Dit is ons uitgangspunt, zonder onderlinge verschillen te ontkennen. **Duurzaamheid** betekent voor ons: leven vanuit liefde voor menswaardigheid en een zorgvuldig beheer van de aarde en alles wat leeft.

Compassie: in de woorden van Herman Wijffels: "(...) na de fase van werken aan emancipatie en het ontwikkelen van de individualiteit, gaat het nu in de maatschappij om het verbinden van individualiteit en tegelijkertijd verantwoordelijkheid nemen voor het geheel." **Inlevingsvermogen** en mededogen zijn daarbij onmisbaar en gaan verder dan tolerantie. Daarmee brengen we het geloof dat 'jij mij bent in een andere gestalte' in de praktijk.

ACTIVITEITEN 2017

Planfase (concrete uitwerking meerjarenvisie)

Meerjarenvisie en planfase

Met het oog op de toekomst hebben wij in de meerjarenvisie 2017-2022 de grondslag van ons werk (onze identiteit en onze ambitie) opnieuw onder woorden gebracht. Voor onszelf én voor wie ons nog niet kennen, schetsen wij onze religieuze, ethische en sociale waarden. Hoe we deze waarden beleven en waar we individueel accenten willen leggen, kan individueel verschillen. Met onder meer zondagse erediensten en verdiepende ontmoetingen over zingeving en levenskunst dragen we met ons geloof bij aan een menswaardige samenleving. Met dit uitgangspunt zetten wij de koers uit voor de komende vijf jaar.

Wat gaan we doen?

Wij concentreren ons de komende vijf jaar op drie punten.

1. Ons geloofsverhaal actualiseren en plaatselijk geloofsgemeenschappen versterken.
2. Op regionaal niveau meer ontmoetingsvormen ondersteunen die gericht zijn op zingeving en levenskunst, met extra aandacht voor jongeren, jongvolwassenen en dertig- tot vijftigjarigen.
3. Onze betekenis voor de samenleving vergroten, landelijk en in de wereld.

Dit betekent onder meer dat we ons begrip van de traditionele gemeenschap moeten bijstellen. Anders gezegd: een gemeenschap is groter dan de groep mensen die op zondagochtend bijeenkomt. Ook het 'gebouw' (de locatie) als synoniem voor 'de gemeenschap' moeten we als beeld loslaten, om ruimte te maken voor andersoortige investeringen in de toekomst. De drie koerselementen krijgen concrete doelstellingen: hiervoor maken we geld en menskracht vrij. Daarbij blijven we in contact met onze leden, met bijzondere aandacht voor onze jongeren, jongvolwassenen en de dertig- tot vijftigjarigen.

Om in 2022 de doelstellingen te behalen, hebben we in 2017 de beleidsvoornemens vertaald naar realiseerbare strategische plannen. Vanuit deze strategische plannen gaan we operationele plannen ontwikkelen. Einddoel van deze planfase is een bestuursbesluit dat leidt tot de operationele uitwerking.

In 2017 is het volgende gedaan in de planfase:

- Plan van aanpak gemaakt om de meerjarenvisie naar plannen te vertalen.
- Projectorganisatie opgezet, met vooral de inbreng van leden in project- en consultatiegroepen.
- Vanuit het Dienstencentrum zijn aspectgroepen voor ICT, personeel en organisatie, marketing, huisvesting, financiën en juridische zaken samengesteld.
- Na de zomer volgden drie tweedaagse sprintsessies in conferentiecentrum Woudschoten in Zeist voor de project-, aspect- en consultatiegroepen.
- De resultaten van de sprintsessies zijn uitgewerkt ten behoeve van besluitvorming begin januari 2018.
- Met nieuwsbrieven zijn de leden geïnformeerd; voorgangers zijn geïnformeerd op de voorgangersvergadering.

De planfase moet leiden tot in ieder geval de volgende resultaten:

- De ambities van het genootschap helder onder woorden brengen.
- (globale) doelen formuleren voor 2022.
- Duidelijk maken hoe we het behalen van deze doelen willen meten.
- Duidelijk onder woorden brengen wat de succes- en risicofactoren zijn.
- Een beschrijving maken van de uitgangspunten en randvoorwaarden en op welke wijze en met welke middelen we dit hopen te bereiken.
- Een heldere sterkte- en zwakteanalyse maken.
- Alternatieven bieden voor de resultaten, met de consequenties die deze hebben.
- Een zo realistisch mogelijk scenario aan het bestuur aanbevelen.

De ambitie van het genootschap voor 2022 is:

In 2022 heeft het genootschap een merkbare, zichtbare invloed in de samenleving als religieus-humanistische beweging. Apostolischen vormen gemeenschappen en zoeken de ontmoeting met iedereen die op zoek is naar zingeving en levenskunst en wil werken aan een menswaardige wereld. In deze ontmoetingen zoeken we samen naar religieuze verdieping en naar antwoorden op levensvragen. Dit inspireert ons om vanuit compassie in woord en daad te werken aan meer solidariteit en een duurzaam beheer van de aarde.

Een grote groep vrijwilligers heeft nagedacht over de geformuleerde opdracht en de vertaling ervan naar concrete plannen. Daarnaast hebben groepen nagedacht over de consequenties van deze plannen voor financiën, personeel, huisvesting, ICT, etc. Consultatiegroepen hebben meegedacht vanuit hun belang als lid, jongere, geïnteresseerde, lid-opafstand etc. De sessies leidden tot een presentatie aan het bestuur op 6 januari 2018.

Werkboek eredienst en liturgie

In 2017 stopte de uitgave van de gedrukte versie van het 'Werkboek eredienst en liturgie'. Inhoudelijk werd het werkboek op verschillende plaatsen herschreven en geactualiseerd. We stellen het werkboek vanaf 2018 digitaal beschikbaar, om steeds inhoudelijk actueel te zijn.

Actualiseren geloofsverhaal

In 2017 werd de grondslag van ons geloof geactualiseerd.

Wat geloven wij?

De schepping ervaren we als een niet te bevatten mysterie, dat ons met ontzag vervult. We beseffen dat alle leven een eindig deel is van een oneindig, ondeelbaar geheel.

Omdat we geloven dat alle leven uit één oorsprong voortkomt, willen we elk mens als gelijkwaardig zien en steeds weer zoeken naar wat ons verbindt. We geloven dat de macht waaruit alles ontstaan is, ook in mensen werkzaam is en tot uitdrukking kan komen in liefdevol handelen.

Vanuit dat besef willen we zin aan ons leven geven.

Als we het woord 'God' gebruiken, doen we dat om een naam te geven aan dat wat ons overstijgt en ontroert om zo, binnen de menselijke werkelijkheid, ruimte te maken voor het onzegbare.

Wij ontlenen vertrouwen aan het vermogen om in alle levensomstandigheden een liefdevol mens te zijn of opnieuw te worden. Dat vertrouwen geeft ons moed in het eigen leven waarden als compassie, duurzaamheid en solidariteit beleefbaar te maken.

We voelen de verantwoordelijkheid om te kiezen voor deze waarden en willen in liefde werken aan een menswaardige wereld. Apostolisch-zijn is geloven en werken. Het geeft zin aan ons bestaan en draagt bij aan ons levensgeluk.

Het licht van de liefde willen we koesteren en van generatie op generatie overdragen.

Communicatie

Reclamecampagne

De landelijke campagne ‘Vind het antwoord in jezelf’ liep in 2017 door. Hoewel de uitingen dezelfde thema’s behandelden, werden ze inhoudelijk aangepast met meer gebruik van korte filmpjes en animaties. Vier nieuwe radiocommercials waren te horen op NPO Radio 1, 2, 4 en QMusic. Ze zorgden opnieuw voor meer belangstelling voor de themaontmoetingen en het genootschap in het algemeen. Mede hierdoor kwam het aantal deelnemers aan de themaontmoetingen overeen met de prognose: circa 500 deelnemers in 2017.

Online zijn er banners, gericht op de vier thema’s uit de campagne, geplaatst op diverse websites. Ook landelijke en regionale posts op Facebook en Instagram werkten goed.

De buitenborden langs de hoofdwegen blijken als reclameuiting voor themaontmoetingen onverkort effectief. Na kleine aanpassingen waardoor alleen de voor voorbijgangers relevante informatie op de borden overbleef, zagen we het effect toenemen. Daarnaast zijn er in sommige regio’s advertenties in huis-aan-huis bladen ingezet of flyers verspreid. Uit evaluatie bleken deze minder effectief.

De flyers werden door gemeenschappen nauwelijks gebruikt en waar ze wel gebruikt werden, leidden ze niet tot respons. Bij de eindevaluatie van 2017 besloten we dan ook voor de themaontmoetingen geen standaard flyers meer te maken.

In 2017 zetten we in twee filmtheaters (in Utrecht en Amsterdam) bioscoopreclame in: in verschillende filmpjes gaven mensen, apostolisch en niet-apostolisch, hun visie op levensvragen. De positieve reacties krijgen een vervolg in 2018.

Plaatselijke/regionale activiteiten

De externe activiteiten van gemeenschappen bleven ook in 2017 groeien. Hierdoor namen verzoeken tot ondersteuning met persberichten, ontwerpen van flyers, advies bij social media inzet etc. opnieuw toe. De ‘Vredesweek’ en de ‘Week van de Dialoog’ waren opnieuw prominente gelegenheden om naar buiten te treden.

Interne communicatie

De weekbrief is voor leden een van de belangrijkste middelen voor interne communicatie. Uiteraard om heel gericht leden te inspireren vanuit de grondslag van het apostolische geloof. Steeds vaker worden specifieke onderwerpen van de weekbrieven verbonden aan communicatie in media als De Stroom, Facebook, Instagram, intranet, etc. Zo versterkten deze elkaar.

Na het verschijnen van de meerjarenvisie 2017-2022 zijn de leden geïnformeerd over de uitwerking van de planfase. Om hen persoonlijk te bereiken, zijn drie digitale nieuwsbrieven naar ruim achtduizend e-mailadressen verstuurd. Uit de reacties bleek dat deze vorm van benaderen op prijs wordt gesteld. Leden benutten de reageermogelijkheid om vragen te stellen over de ingezette koers.

De Stroom verscheen zes keer en had zes verschillende thema's. Bij het tweede nummer werd een brochure meegestuurd over de uitkomsten van de dialooggesprekken van medio 2016. In het derde nummer lichtte het bestuur het verschijnen van de meerjarenvisie toe.

De meerjarenvisie is extra onder de aandacht van de leden gebracht door een rolbanier voor alle gemeenschappen met de kernboodschap over 'wie' we zijn, 'hoe' we onze visie willen invullen en 'waarom' dit nodig is. De kernachtige tekst was ook voor niet-leden toegankelijk en begrijpelijk.

Om de in 2015 ingezette campagne 'Vind het antwoord in jezelf' onder de aandacht van de leden te brengen organiseerden we vier voorlichtingsavonden in Dordrecht, Zwolle, Haarlem en Eindhoven. Hoewel de opkomst gering was (gemiddeld dertig personen per avond), werden de bijeenkomsten hoog gewaardeerd. Mensen stelden het op prijs dat ze de gelegenheid kregen in gesprek te gaan over de campagneachtergronden en de gemaakte keuzes.

Om de wekelijkse interne communicatie te vereenvoudigen is een proef gedaan met het via intranet aanbieden van interne post. Deze oplossing, waarbij beduidend minder bijlagen hoeven worden gemaïld, heeft nader onderzoek nodig voordat definitieve invoering mogelijk is.

VANDAAG magazine

In 2017 groeide het aantal abonnees van VANDAAG magazine naar bijna tweeduizend. De lezerstevredenheid bleef onveranderd hoog. De bladformule blijkt goed aan te slaan en heeft inmiddels een 'eigen gezicht'. Afgeleid van het blad organiseerden we in 2017 twee samenkomsten op Berg en Dal onder de naam VANDAAG live: inspirerende lezingen en presentaties naar aanleiding van in VANDAAG verschenen artikelen.

Werk in de wereld

We hebben veel actieve gemeenschappen die in 2017 onder andere de volgende activiteiten ontplooiden:

- Rond de twintig gemeenschappen deden mee aan de Vredesweek, bijvoorbeeld met een (interreligieuze) Vredesdienst, een lezing of een concert. In 2017 waren er acht gemeenschappen Ambassade van Vrede.
- Zo'n vijftien gemeenschappen waren betrokken bij de plaatselijke voedselbank en een tiental gemeenschappen organiseerde een goede doelenactie.
- Zo'n twintig gemeenschappen waren betrokken bij de plaatselijke dodenherdenking en/of bevrijdingsfeesten.
- Ongeveer twintig gemeenschappen waren lid van een Platform voor Religie en Levensbeschouwing, zo'n 26 van een Raad van Kerken. Rond de 23 namen deel aan een ander platform, zoals een pastoresoverleg, een diaconaal platform of interreligieuze viering, maaltijd, of festival.
- Rond de zes gemeenschappen deden mee aan de Kerkennacht.

Naast wat gemeenschappen en individuele leden aan maatschappelijke activiteiten doen, is vanuit de landelijke organisaties het volgende opgepakt:

- We sponsorden vanuit onze duurzaamheidsgedachte ruim tweehonderd bomen in het Sublime Bos bij Lage Vuursche. Honderd bomen werden door leden van de gemeenschap Hilversum gedoneerd. Het leverde het genootschap extra (gratis) publiciteit op (via radiospotjes op Sublime FM én een aantal bedankspotjes: “Sublime bedankt het Apostolisch Genootschap voor...”).
- We doneerden aan Rohingya-kinderen in Bangladesh en vluchtelingkinderen in Oeganda. Apostolische kinderen tot twaalf jaar kregen bij hun kerstgeschenk twee kaarten om te versieren. We verstuurden de kaarten aan kinderen in Oeganda, met papier en potloden. De chaotische situatie in de vluchtelingkampen in Bangladesh maakte het niet mogelijk kaarten naar Rohingya-kinderen te sturen.
- Medewerkers van het Dienstencentrum organiseerden een kerstdiner voor de vaste vrijwilligers van stichting Delftse Buur. De vrijwilligers maken statushouders en vluchtelingen wegwijs in Delft.
- Het bestuur van het genootschap was opnieuw aanwezig bij de landelijke Prinsjesdagviering.

- Vanuit het Dienstencentrum is de workshop Komt een gast in het gebouw aangeboden aan gemeenschappen. Tijdens de workshop oefenen de deelnemers met een trainingsacteur hoe om te gaan met gasten. De workshop is in vijf gemeenschappen gegeven. De reacties zijn erg positief.
- We hebben afspraken gemaakt en voorbereidingen getroffen om als vrijzinnigen samen opiniërend naar buiten te treden.

Verbindingen met stichtingen

Van Oosbreestichting

Het Apostolisch Genootschap richtte in 1999 de Van Oosbreestichting op 'ter bevordering van bezinning over de apostolische cultuur in relatie tot andere levensbeschouwingen'. De Van Oosbreestichting is bestuurlijk zelfstandig, met voor het bestuur van het genootschap het recht tot een derde van de bestuurders van de stichting te benoemen (statuten van de Van Oosbreestichting, art. 4, lid 2). De stichting is financieel onafhankelijk dankzij bijdragen van donateurs en inkomsten uit lezingen en publicaties. Het bestuur van de Van Oosbreestichting wordt bijgestaan door de in 2015 opgerichte commissie Zingeving. Deze adviseert het bestuur van de Van Oosbreestichting over zingeving in brede zin. De (gevraagde en ongevraagde) adviezen passen bij de genootschapsvisie op de natuur, mens en samenleving.

Wageningen

Na opheffing van de gemeenschap Wageningen zijn een aantal leden uit Ede en Veenendaal een initiatief gestart om van de voormalige locatie Wageningen een plaats voor ontmoetingen rond zingeving en levenskunst te maken. De themaontmoetingen kunnen hier een plek vinden en de traditie van samenkomsten rond de 4 en 5 mei-viering. Dit initiatief wordt eind 2018 geëvalueerd.

Les Oiseaux Bleus

Stichting Les Oiseaux Bleus zet zich vanuit Nederland met materiële en immateriële steun in voor meervoudig gehandicapte kinderen in ontwikkelingslanden, met name in Tunesië. Het Apostolisch Genootschap was in 2002 medeoprichter van de stichting. Namens het genootschap is John van der Linden bestuurslid van de stichting. In 2017 doneerde het genootschap € 23.500,- aan de stichting. De stichting is anbi-geregistreerd.

WereldWijd voor Kinderen

De stichting WereldWijd voor Kinderen is aan het genootschap verbonden (statuten, art. 1, lid 2). De stichting helpt projecten voor kinderen op basis van het motto 'in liefde werken aan een menswaardige wereld' (statuten, art. 2, lid 1). Bestuursleden worden benoemd en ontslagen door het genootschap (art 8). Het genootschap houdt beleids- en bestuurstoezicht (art. 15), hiervoor zijn bestuursleden Monique van Strien en Hans Leeftang verantwoordelijk. De stichting is anbi-geregistreerd.

Ideële Zingevingsonthoetingen (IDZO)

Het genootschap ondersteunt de stichting Ideële Zingevingsonthoetingen (IDZO). Deze organiseert meerdaagse evenementen op apostolische grondslag. Doel is het versterken van de apostolische cultuur en het maken van vrienden.. Contact met de stichting wordt vanuit het genootschap verzorgd door Monique van Strien en Hans Leeftang.

Het bestuur van het genootschap heeft in 2016 met de stichting de toekomst besproken, met name van Castel Marguerite in St Nectaire. Er waren bouwkundige aanpassingen nodig en hulp voor een professionelere aanpak. Het bestuur van het genootschap heeft samen met het bestuur van IDZO een meerjarig plan opgesteld voor financiële ondersteuning van de stichting. Verder vinden in Frankrijk enkele themaonthoetingen in aangepaste vorm plaats. In 2017 is door het genootschap € 20.000,- aan de stichting gedoneerd. De stichting is anbi-geregistreerd.

Stichting Onthoeting en Levenskunst (OPEN slowcafé in Nijmegen)

De stichting Onthoeting en Levenskunst, met als eerste uitingsvorm het OPEN slowcafé in Nijmegen, bevordert

zingevingsonthoetingsplaatsen. Mensen die bewust met zin en inhoud bezig willen zijn vinden hier in verdiepende gesprekken inspiratie om eigen antwoorden op levensvragen te vinden. De stichting is verbonden aan het Apostolisch Genootschap (oprichtingsakte, art. 1, lid 2). Enige hoofdpunten uit de oprichtingsakte: het genootschap is toezichthouder op de stichting; de bestuursvoorzitter wordt benoemd door het bestuur van het genootschap; de bestuursleden zijn lid van het genootschap of tekenen een verklaring, waarin de doelstellingen worden onderschreven. De missie, visie en doelen van de stichting zijn in lijn met die van het genootschap. De financiële bijdrage wordt geleverd op basis van een begroting en beschouwd als renteloze lening. Het bestuur van het genootschap evalueert met regelmaat over de groei en ontwikkeling van Open.

Bezinnings- en Inspiratie Centrum Lochem (BIC)

In Lochem faciliteert het Bezinnings- en Inspiratie Centrum (BIC) onthoetingen voor mensen die inspiratie- en of bezinningsmomenten zoeken. Het BIC is een initiatief van de gemeenschap De Berkel (Zutphen). De toekomstbestendigheid wordt nog geëvalueerd. BIC is geen zelfstandige (rechts-) persoon.

Samenwerkingen en allianties

Landelijk werken we samen met onder meer Vrijzinnigen Nederland, Doopsgezinden, Vereniging van Vrijzinnige Protestanten in Nederland (VVP) en de Remonstranten. Met deze groeperingen overleggen we in het zogeheten vrijzinnigenberaad, driemaandelijks op functionarissenniveau (Lily Delwel) en halfjaarlijks op voorzittersniveau (Jan Zwart en Lily Delwel). Overlegd wordt over (mogelijke) gezamenlijke activiteiten, waaronder een Inspiratiedag en gezamenlijke communicatie bij bijvoorbeeld calamiteiten. In februari 2017 hebben de besturen van de vrijzinnige geloofsgemeenschappen het initiatief gestart voor een vrijzinnig, verbindend geluid in de samenleving. De voorbereidende besprekingen voor dit platform waren in 2017, in 2018 worden de eerste resultaten zichtbaar.

Samen met de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Vrijzinnigen Nederland en de Vereniging van Vrijzinnig Protestanten onderhouden we de website Zininopvoeding.nl (inspiratie- en wijsheidsplatform voor ouders) met een jaarlijkse bijdrage van € 2.200,- voor het genootschap. Medewerkers van de functionele eenheid Inhoud zitten in het bestuur en de redactie.

Humanistische Alliantie

Evenals de humanisten onderschrijven wij de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en geloven we in de waarde en kracht van mensen. Op bestuurlijk niveau maakten we kennis en we nodigen elkaar uit bij relevante activiteiten. Het genootschap is geen lid van de Humanistische Alliantie.

CIO

Sinds 2014 is het Apostolisch Genootschap aangesloten bij het CIO (Interkerkelijk contact in overheidszaken). Het CIO is een samenwerkingsverband dat van 28 (voornamelijk) christelijke kerken en twee joodse gemeenschappen de gezamenlijke belangen behartigt bij de (rijks)overheid. Hierdoor zijn we bijvoorbeeld onderdeel van het groepsconvenant van de belastingdienst in anbi-zaken. Aanwijzingen vanuit het CIO-expertmeetingoverleg hielpen ons bij de omschrijving van onze anbi-status op onze website. Tevens heeft het CIO een checklist gemaakt waarmee kerkgenootschappen kunnen controleren of ze voldoen aan de (nog te verwachten) anbi-vereisten over bestuurstransparantie.

Bestuur, geestelijke verzorgers en mensen met aanvullende taken

In 2017 bestonden bestuur en raad van toezicht uit elf personen, waarvan drie vrouwen en acht mannen.

Bestuur

- Bert Wiegman, voorzitter
- Jan Zwart, vicevoorzitter
- Lily Delwel-Schiphorst, secretaris
- Jan van der Schaaff
- Hans Leeftang
- Menno Kooreman
- Monique van Strien-van Milaan

Raad van toezicht

- Frank Middel, voorzitter
- Marina Kemperman-Eenschoten
- Renée-Andrée Koornstra
- Paul Trumpie
- Marcel Lip

Landelijk (geestelijk verzorgers)

- Bert Wiegman, apostel
- Jan Zwart, landelijk voorganger
- Monique van Strien-van Milaan, landelijk voorganger jeugd

Regionaal (districtsvorgangers)

- Carlo Barendregt
- Inge de Bos
- Ineke Gerritsen-Zwart
- Erik van der Goot
- Etienne van der Horst
- Annemarieke Meelker
- Kier van der Wal
- Eric-Jan Willekers
- Bertus Ijdens
- Ageeth Ziere-Laarman
- Nanda Ziere

Plaatselijk (voorgangers en geestelijk verzorgers en mensen met aanvullende taken)

Eind december 2017 waren er 93 voorgangers, waarvan 62 mannen en 31 vrouwen. Daarnaast waren er 530 geestelijk verzorgers, waarvan 267 mannen en 263 vrouwen. Verder waren er in de gemeenschappen 110 dirigenten, waarvan veertig mannen en zeventig vrouwen, werkzaam, 527 jeugdverzorgers, waarvan 232 mannen en 295 vrouwen, en 86 organisten, waarvan 72 mannen en veertien vrouwen.

Jongerenraad

De jongerenraad werd in 2014 opgericht. In 2017 werd geregeld met de jongerenraad vergaderd. De jongerenraad speelde een rol in diverse commissies en projecten, in de totstandkoming van de meerjarenvisie 2017-2022 en in de planvormingsfase.

De jongerenraad wil een toekomstbestendig Apostolisch Genootschap. Om beter bij de diversiteit van jongeren in ons genootschap aan te sluiten heeft de jongerenraad zich in 2017 gereorganiseerd. Sinds deze reorganisatie bestaat de jongerenraad uit drie groepen:

Jongeren Advies Raad (JAR)

Deze bestaat uit jongeren uit het Apostolisch Genootschap. Hij functioneert autonoom en adviseert in opbouwende zin.

Doelstellingen van de JAR zijn:

- Het bestuur van het genootschap adviseren.
- Lopende projecten en uitvoering van beleid volgen.
- De input van de Onderzoeks Groep (OG) en de Jongeren Activiteiten Groep (JAG) vertalen in adviezen aan het bestuur.
- De OG opdrachten geven tot onderzoeken.

Hieruit volgen enige secundaire doelstellingen:

- Apostolische jongeren vertegenwoordigen in een adviesgroep.
- Klankbord zijn voor het bestuur.
- Verbindende factor zijn tussen bestuur en de jeugd.
- Eigen zichtbaarheid waarborgen.

Jongeren Activiteiten Groep (JAG):

Een groep apostolische en niet-apostolische jongeren die samenwerkt met de Jongeren Advies Raad (JAR), Onderzoeks Groep (OG) en jeugdbeleidsmedewerkers van het Dienstencentrum.

Doelstellingen van de JAG zijn:

- In ontspannen sfeer jongeren/leeftijdsgenoten ontmoeten.
- Meer verbinding tussen (niet-)apostolische jongeren onderling en tussen jongeren en het Apostolisch Genootschap.

Met als secundaire doelstellingen:

- Jongeren inspireren met lezingen en trainingen.
- Jongeren voor hen bedoelde activiteiten laten organiseren (en hen hiervoor de vaardigheden leren).
- Jongerenactiviteiten verhelderen en zorgen voor samenhang.

Onderzoek Groep (OG)

Deze bestaat uit apostolische jongeren. De OG is autonoom en doet onderzoek onder meer op verzoeken vanuit de JAG of de JAR.

Doelstelling van de OG is:

- De JAR voorzien van empirische data om adviezen te onderbouwen.

Met als secundaire doelstelling:

- Onderzoeken wat er leeft onder apostolische jongeren.

Personeel

Op het Dienstencentrum werkten op 31 december 2017 59 personen, waarvan dertig mannen en 29 vrouwen (47 FTE).

We kunnen rekenen op professionele en gepassioneerde medewerkers, die we als organisatie blijven ondersteunen in hun ontwikkeling. We willen ons organisatieaanbod vraaggericht (onder andere vanuit de gemeenschappen) houden. Vandaar het programma Performance management, waarmee we vanaf 2016 keken naar de kerncompetenties van alle medewerkers.

Dit programma is uitgebreid en aangevuld met een functieprofiel voor elke medewerker, bestaande uit een competentieprofiel (kerncompetenties en functiegerelateerde competenties) en een verantwoordelijkhedenprofiel. Vanaf begin 2017 werden plannings-, ontwikkelings- en beoordelingsgesprekken gevoerd met alle medewerkers op basis van hun kern- en functiegerichte competenties en verantwoordelijkheden. Leidinggevendenden kregen hiervoor ondersteuning in de vorm van workshops en waar nodig een-op-een-ondersteuning.

Ook in 2017 waren er personeelwijzigingen: gelijkblijvende omvang van de vaste formatie bleef uitgangspunt.

OR

In 2017 heeft de personeelsvertegenwoordiging zich omgevormd tot een Ondernemingsraad. Na een verkiezing in september 2017 bestaat deze uit:

- Emiel Pijl (voorzitter)
- Sietske Dorleijn (vice-voorzitter)
- Nicolette Kerkhof (secretaris)
- Gerard van Markus
- Annemarieke Meelker

Leden

Het geregistreerde ledental is per 31 december 2017 14.568 personen.

Vrijwilligers

We hebben nog steeds het grote voorrecht dat we kunnen rekenen op vele vrijwilligers. In de gemeenschappen zijn dit bijvoorbeeld voorgangers, geestelijk verzorgers, zangers, jeugdverzorgers, vrijwilligers die onze gebouwen schoonmaken en tuinen onderhouden en vele anderen; op landelijk niveau archiefmedewerkers, orgelbouwers, etc. We zijn hier heel dankbaar voor. Door de toenemende gemiddelde leeftijd van vrijwilligers en veranderende invulling van (schaarse) vrije tijd zien we wel de beschikbaarheid dalen. Deze ontwikkeling is onderkend in de Meerjarenvisie 2017-2022 en heeft de volle aandacht.

Gemeenschappen

Het genootschap bestaat eind 2017 uit 69 gemeenschappen in Nederland, vier buitenlandse gemeenschappen en voor expats de digitale gemeenschap De Wereld. De juridische status van de buitenlandse gemeenschappen is als volgt:

- De gemeenschap Perth is een dochterorganisatie van het Apostolisch Genootschap.
- De gemeenschap Zürich is een zelfstandige in Zwitserland gevestigde vereniging.
- De gemeenschappen San Francisco en Powell River hebben geen eigen juridische status.

Organisatieontwikkeling en heroriëntatie Dienstencentrum

Het Dienstencentrum werkt met drie functionele eenheden, ondersteund door de overige afdelingen.

Functionele eenheid inhoud en verdieping (Hoofd: Kier van der Wal)

1. Ontwikkeling inhoud, waaronder:
 - Ontwikkeling beleid op inhoudelijk terrein met bijpassende vorm en middelen.
 - Expertise ontwikkelen ter ondersteuning van gemeenschappen en beleidsvorming.
 - Vorming en training verzorgers.
 - Gemeenschapsontwikkeling.
2. Verdieping en innovatie:
 - Onderzoek met het doel het gedachtegoed up-to-date te houden en de identiteit te verstevigen.

Functionele eenheid marketing en communicatie (Hoofd: Viola Lindeboom)

1. Bekendmaken waar het genootschap voor staat
2. Interne communicatie
3. Vertalen van inhoud naar vorm in samenwerking met de functionele eenheid Inhoud

4. Zorgen voor de juiste boodschap, op de juiste plek, voor de juiste doelgroep, etc.
5. Behoeftes doelgroepen inventariseren
6. Marketing- en communicatieondersteuning gemeenschappen
7. Werk in de wereld

Functionele eenheid uitvoering en beheer (Hoofd: Marcel Kroonenberg)

1. Faciliteren van ontmoetingen (menskracht techniek en faciliteiten)
2. Facilitaire en technische ondersteuning van landelijke en plaatselijke ontmoetingen
3. Huisvesting: Uitvoering vastgoedstrategie, -beheer en onderhoud (incl. inventaris)
4. Beheer en onderhoud toetsinstrumenten (orgels, piano's)
5. Drukwerk

Uitvoering en beheer - Ontmoetingen

Deze afdeling ondersteunt logistiek en organisatorisch landelijke en regionale activiteiten. Naast de vaste medewerkers functioneert een grote groep vrijwilligers uit het hele land. De landelijke samenkomsten waren in Nieuwegein (NBC, voor de jongerenconferentie) en de Doelen in Rotterdam (paassamenkomst). De acht zangsamenskomsten waren dit jaar regionaal, in eigen gebouwen.

Huisvesting

Naast het reguliere onderhoudswerk (meerjarenonderhoud) zijn in 2017 twee grote nieuwbouw- /renovatieprojecten afgerond. In Rotterdam-Zuid (Charlois) werd een nieuw multifunctioneel gebouw in gebruik genomen, in Velp werd het gebouw gerenoveerd. Het gebouwenonderhoud wordt uitgevoerd volgens een meerjarenonderhoudsplan. Omdat de meerjarenvisie nu nog onbekende effecten kan hebben op het gebruik van ons onroerend goed, zijn grootschalige investeringen tot later datum uitgesteld.

- Het genootschap beschikte eind 2017 over zeventig gebouwen, waarvan er twee (Amsterdam-Noord en Zeist) worden gehuurd.
- In 2017 zijn de leegstaande locaties Doetinchem, Hilversum Badhuislaan en Emmeloord verkocht. Doetinchem is verkocht aan een kerkgemeente die het gebouw al eerder huurde, Hilversum Badhuislaan aan een projectontwikkelaar die in het gebouw woningen gaat realiseren en Emmeloord aan een belegger die het gaat inzetten voor maatschappelijke functies als zorg, educatie etc.
- De locaties Lochem en Wageningen zijn niet meer in gebruik door een gemeenschap, maar nog wel in bezit voor andere activiteiten.
- Verhuur van gebouwen aan externe partijen, zoals kinderdagverblijven, naschoolse opvang etc. nam in 2017 toe.
- Sinds de mogelijkheid bestaat, neemt het aantal uitvaartplechtigheden vanuit onze locaties toe.
- In Enschede zijn uit voorheen drie gemeenschappen de gemeenschappen Enschede-Wooldrik en Enschede-Zuid ontstaan. Renovatiewensen voor beide locaties worden geïnventariseerd.

De drie functionele eenheden worden ondersteund door diverse afdelingen:

Ondersteuning (Hoofd: Marcel Kroonenberg), waaronder:

1. Administratie en Financiën
2. ICT
3. Servicebureau (waaronder secretariaten en receptie)
4. P&O

Administratie en Financiën

Administratie en Financiën (AdFin) verzorgt de reguliere administraties van de afdeling Financiën, van leden en personeel. Daarnaast is deze afdeling verantwoordelijk voor het vermogensbeheer.

ICT

Een aantal grote projecten is opgestart of afgerond: we voerden nieuwe bedrijfssoftware in en zijn samen met de functionele eenheid Communicatie begonnen aan de bouw van een online platform ter vervanging van het (verouderde) huidige. Veranderingen in de privacywetgeving hebben gevolgen voor zowel de landelijke organisatie als voor gegevensbeheer binnen gemeenschappen.

De internetbeveiliging is in 2017 verbeterd, verder zijn we gestart met verbeteringen bij het beheren van e-mailadressen plus de mogelijkheid om eenvoudiger digitale documenten te kunnen delen.

Samen met de functionele eenheid Inhoud kreeg het digitale leerplatform voor geestelijk verzorgers zijn eerste vorm en inhoud. Naar verwachting kan dit voorjaar 2018 van start gaan.

Servicebureau

Secretariële en administratief ondersteunende werkzaamheden en het beheer van de receptie worden verzorgd door het Servicebureau: een groep van zes multifunctionele en enthousiaste medewerkers.

P&O

De P&O werkzaamheden zijn in 2017 ad interim ingevuld. Het personeelsbeleid is verder doorontwikkeld.

Algemeen

Naast de reguliere werkzaamheden ten dienste van gemeenschappen en leden waren er in 2017 diverse projecten die veel tijd en aandacht vroegen, zoals de start van de planfase meerjarenvisie. Een aanzienlijk deel van de medewerkers was betrokken bij de voorbereidingen. Dit vroeg een goede balans om dagelijkse werkzaamheden niet te verstoren. Van september tot en met december heeft een grote groep professionals, vrijwilligers en medewerkers de voorstellen in concrete plannen uitgewerkt.

Van de overige projecten waren er vele gerelateerd aan gemeenschapsondersteuning:

- Een omvangrijk vormingsprogramma (onder andere e-learning) voor geestelijk verzorgers (op vrijwillige basis).
- De ontwikkeling van een nieuw online platform met nieuwe voorzieningen voor informatieverstrekking voor leden en geïnteresseerden. Dit platform wordt in de tweede helft van 2018 in gebruik genomen.

Themaontmoetingen

De uitwerking van de modules voor themaontmoetingen vroeg veel voorbereiding en intensief campagnevoeren. Dit werpt zijn vruchten af door een stijgend aantal (vooral externe) deelnemers. In 2017 kregen de themaontmoetingen een krachtig vervolg. De vier modules zijn in totaal 33 keer gegeven, met 448 deelnemers, waarvan 372 niet-apostolisch. Dit is ten opzichte van 2016 een verdubbeling van het aantal deelnemers. De populairste module is 'Zelfbewust zijn', op de voet gevolgd door 'Waardevol opvoeden', 'Leven met verlies' en tenslotte 'Investeren in je relatie'. Voor de themaontmoetingen zijn per 31 december 43 begeleiders beschikbaar. In 2017 is de ontwikkeling van nieuwe modules gestart, introductie volgt in 2018.

In 2017 deden we onderzoek onder deelnemers aan de themaontmoetingen. Hieruit bleek grote tevredenheid over zowel begeleidingskwaliteit als inhoud. Er bleek ook behoefte aan vervolgsamenkomsten. Deze resultaten hebben inmiddels geleid tot een start van doorontwikkeling van de modules. Uit het onderzoek bleek ook dat de opvolging van de huidige themaontmoetingen onvoldoende is en op korte termijn zeker aandacht vraagt.

MVO

In 2017 was duurzaamheid een belangrijk thema binnen de landelijke organisatie.

Duurzaamheid betekent: doen wat goed is voor nu en voor de lange termijn. Voor het Apostolisch Genootschap houdt dit in dat we ons richten op MVO: Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Daarbij draait het om vijf M's, onderwerpen waarin het genootschap zo duurzaam mogelijk probeert te zijn. Dit zijn Mensen, Milieu, (financiële) Middelen, Maatschappelijke bijdrage en Motieven. Binnen het Dienstencentrum zijn verschillende projecten gestart om hier uiting aan te geven, waaronder gesprekken over onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, dialoog met onze leveranciers, bewustmaking omtrent milieueffecten etc.

Beleggingsbeleid

Oorsprong van het vermogen

Het Apostolisch Genootschap is opgericht op 28 december 1951 met een startkapitaal van honderd gulden (€ 45,-). Dit bedrag kwam uit eigen middelen van de oprichter, apostel L. Slok. Van aanvang af voelden de leden van het Apostolisch Genootschap de behoefte maandelijks een beduidend deel van hun inkomen te schenken. Ook werden er jaarlijks eenmalige grote bedragen geschonken, bijvoorbeeld op hoogtijdagen als Pasen. Deze inkomsten stelden het genootschap in staat de jaarlijkse kosten te dekken en plaatsen van samenkomst te kopen en te bouwen, zonder afhankelijk te zijn van externe financiering. Leden hebben in totaal tot en met 2017 een vermogen van meer dan €250.000,000,- aan liefdesaanbiedingen, schenkingen en nalatenschappen opgebracht.

Deze betrokkenheid van de leden maakte forse investeringen mogelijk. Verder kon een aanmerkelijk deel van het vermogen worden belegd (hoofdzakelijk in staatsobligaties). De hoge rentestanden stelden het genootschap in staat om veel gebouwen te kopen en te huren en daarnaast een aanmerkelijk eigen vermogen op te bouwen (eind 2017: € 440.055.516).

Beleggingsbeleid

In het verslagjaar 2016 beraadde het bestuur zich op haar strategie ten aanzien van het beheer van het vermogen vanaf 2017. Tot 2017 werd de beleggingsportefeuille geheel beheerd door de eigen beleggingscommissie, voor advies bijgestaan door huisbankier ABN AMRO. De beleggingscommissie bestaat uit vier deskundigen. Twee hiervan zijn dagelijks actief met beleggingsvraagstukken. Daarnaast zijn het verantwoordelijk bestuurslid en de coördinator Administratie en Financiën lid van de commissie. De bank adviseerde, de commissie nam de strategische besluiten.

Gelet op het grote financiële belang van een juist beheer van de portefeuille en het waarborgen van de continuïteit in bezetting en beheer is besloten om per 1 januari 2017 een deel van het vermogen (honderd miljoen euro) onder te brengen bij een drietal externe vermogensbeheerders. Zij krijgen, in tegenstelling tot de eerdere adviesrol, het mandaat het hun toegekende deel (1/3) van het vermogen volledig te beheren, volgens de regels van het (aangepaste) beleggingsstatuut. De beleggingscommissie vervult in die context niet langer de rol van beheerder maar van toezichthouder, op basis van de per bankinstelling behaalde beleggingsresultaten. Zo kan de beleggingscommissie vanuit de beheerdersrol niet alleen haar beleggingsresultaten over circa twee derde deel van het vermogen vergelijken met die van de drie externe beheerders, maar ook tussen de vermogensbeheerders onderling. De komende jaren kan worden gezocht naar drie consistente vermogensbeheerders die t.z.t. het gehele vermogen in beheer krijgen. Uiteindelijk krijgt de beleggingscommissie als taak de vermogensbeheerders te controleren en zo nodig te vervangen. Per kwartaal leggen de vermogensbeheerders bij de beleggingscommissie rekening en verantwoording af over het behaalde resultaat. De toekomstige beleggingscommissie verzorgt dus niet meer het dagelijks beheer van de beleggingsportefeuille.

Dit betekent dat toekomstige leden van de beleggingscommissie minder inhoudelijke of zeer actuele beleggingskennis hoeven te hebben: omdat de taak van de commissie verschuift naar het managen en vergelijken van de vermogensbeheerders volstaat globale beleggingskennis. Mede met het oog op (toekomstige) mutaties van de huidige commissieleden (op grond van leeftijd) geeft deze herstructurering een betere continuïteitswaarborg voor de beleggingscommissie. De beleggingsportefeuille is belegd in vastrentende beleggingen en aandelen met een duurzaam karakter. Om de in 2017 aangezochte nieuwe vermogensbeheerders een verruimd portefeuille-invullingsmandaat te bieden, is in het beleggingsstatuut een concentratie aangebracht van beleggingscategorieën. De voornaamste daarvan is dat de bandbreedte voor aandelen en onroerendgoedfondsen is samengevoegd tot maximaal 30% van het belegd vermogen. Het resterende deel is in obligaties belegd. Het risicoprofiel is gematigd defensief, er wordt meer belegd in vastrentende waarden dan in aandelen. Het beleggingsbeleid is erop gericht om dat deel van het vermogen waarop rendement behaald kan worden te behouden, ter financiering van de jaarlijkse exploitatiekosten.

Begroting 2018

In afwachting van de uitkomsten van de planvormingsfase meerjarenvisie 2017-2022 is besloten de (structurele en niet-structurele) lasten gelijk te houden aan het niveau van 2017. De niet-structurele posten betreffen voortzetting van projecten in uitvoering, de landelijke campagne en de themaontmoetingen.

Totaaloverzicht Staat van Baten en Lasten (verkort)	Onderwerp		Begroting 2018	Begroting 2017
	Baten	Aanbiedingen	2.255.000	2.265.000
		Financiële baten	11.961.441	12.123.916
		Overige Baten	182.148	149.738
	Totaal baten		14.398.589	14.538.655
	Lasten	Personele kosten	4.527.203	4.218.776
		Afschrijvingen	4.075.000	4.075.000
		Huisvestingskosten	3.788.285	4.139.971
		Kosten gemeenschappen en samenkomsten	888.000	780.300
		Organisatiekosten	1.665.517	1.743.376
Totaal lasten		14.944.005	14.957.423	
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		-545.417	-418.768	
Bijzondere baten		500.000	502.400	
Resultaat		-45.417	83.632	
Niet structurele kosten		2.195.000	2.236.000	
Investeringen		1.563.500	3.841.000	

Staat van baten en lasten over 2017

-Aanbiedingen

De dalende tendens van de aanbiedingen ten opzichte van voorgaande jaren heeft zich voortgezet maar minder sterk dan was voorzien in de begroting 2017.

-Schenken en nalatenschappen
Gelet op het wisselende en onzekere karakter van de baten uit schenkingen en nalatenschappen is er voorzichtigheidshalve geen bedrag begroot.

-Overige inkomsten

De verhuurinkomsten uit incidentele verhuur van plaatsen van samenkomst is in 2017 toegenomen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

BATEN

Aanbiedingen	2.302.114
Schenken en nalatenschappen	91.195
Overige inkomsten	210.548
Financiële baten	10.058.506
Som der baten	12.662.363

LASTEN

Personeelslasten	4.951.934
Afschrijvingen	4.094.646
Bouwkundige kosten	3.050.390
Overige kosten onroerend goed	1.114.790
Organisatiekosten	2.230.609
Auto-, reis- en verblijfkosten	338.384
Kosten van samenkomsten	771.202
Drukwerk en portokosten	497.461
Som der lasten	17.049.416

Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening

Bijzondere baten

RESULTAAT

	REALISATIE 2017	BEGROTING 2017	REALISATIE 2016
BATEN			
Aanbiedingen	2.302.114	2.265.000	2.448.830
Schenken en nalatenschappen	91.195	-	24.483
Overige inkomsten	210.548	149.738	218.828
Financiële baten	10.058.506	12.573.916	14.454.921
Som der baten	12.662.363	14.988.654	17.147.062
LASTEN			
Personeelslasten	4.951.934	4.819.489	4.655.695
Afschrijvingen	4.094.646	4.075.000	4.187.464
Bouwkundige kosten	3.050.390	3.044.902	3.448.517
Overige kosten onroerend goed	1.114.790	1.284.569	1.250.212
Organisatiekosten	2.230.609	2.550.050	1.913.174
Auto-, reis- en verblijfkosten	338.384	312.700	337.325
Kosten van samenkomsten	771.202	911.087	890.381
Drukwerk en portokosten	497.461	645.626	501.758
Som der lasten	17.049.416	17.643.423	17.184.526
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	4.387.053-	2.654.769-	37.464-
Bijzondere baten	519.063	502.400	46.546
	25.000-	-	115.000-
RESULTAAT	3.892.990-	2.152.369-	105.918-

-Financiële baten

De opbrengsten uit beleggingen bedragen in 2016 4,0%. In de begroting is gerekend met 3,4%. De realisatie in 2017 bedraagt 2,8%. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door het beperkte rendement op obligaties en de koersdaling van de Amerikaanse dollar.

-Personeelslasten

De kosten voor salarissen zijn toegenomen als gevolg van de toekenning van periodieke, trendmatige verhoging en de uitbreiding van het aantal fte's. Het abusievelijk niet meerekenen van een aantal personeelsleden veroorzaakt een overschrijding ten opzichte van de begroting 2017.

De pensioenlasten zijn lager uitgevallen dan begroot en gerealiseerd in 2016 door de lagere koopsommen (lagere inflatie) voor de indexatie van de pensioenen.

-Bouwkundige kosten

Het opgestelde meerjarenonderhoudsplan werpt zijn vruchten af waardoor de uitgaven en begroting passend zijn.

-Overige kosten onroerend goed

De overige kosten onroerend goed vallen lager uit dan begroot door minder kosten voor energieverbruik.

-Organisatiekosten

De organisatiekosten blijven achter bij de begroting door lagere kosten automatisering en kosten van campagnes.

-Auto-, reis- en verblijfkosten

De auto-, reis- en verblijfkosten zijn hoger dan begroot door met name een stijging van de brandstofkosten en belastingen bij de leaseauto's.

-Kosten van samenkomsten

Enkele tijdens de begroting voorziene samenkomsten hebben geen doorgang gevonden.

-Kosten drukwerk, beeld/geluid en porto

In afwachting van het nieuwe online platform zijn er vooralsnog geen films en foto's voor de website gemaakt.

-Bijzondere baten

De bijzondere baten hebben betrekking op de verkoop van de plaatsen van samenkomst Emmeloord, Doetinchem en Hilversum, Badhuislaan.

Ontwikkeling van de organisatie

Vele jaren waren de aanbiedingen en giften ruim voldoende om de jaarlijkse lasten en investeringen in gebouwen te kunnen dragen. Verschillende oorzaken (o.m. maatschappelijke ontwikkelingen en vergrijzing van het ledenbestand) leidden tot een lagere giftenopbrengst. Daarnaast zorgde een dalende marktrente voor een significante negatieve invloed op baten uit beleggingen.

Het bestuur heeft besloten te investeren in nieuwe ontwikkelingen en het succes ervan niet aan het toeval te willen overlaten. Professionalisering, in combinatie met de afname van beschikbaarheid van vrijwilligers, leidt tot toename van de uitgaven.

Deze factoren zijn de oorzaak van een jaarlijkse negatieve kasstroom. Voor de financiële continuïteit van de organisatie heeft het bestuur een aantal jaren terug besloten tot een continuïteitsreserve (ultimo 2017: 89,1% van het eigen vermogen).

Met het vormen van de continuïteitsreserve wordt beoogd inzichtelijk te maken welk deel van het aangewende vermogen op enig moment nodig geacht wordt zodat financiering van de jaarlijkse exploitatie van het Apostolisch Genootschap ook op langere termijn mogelijk is.

De overblijvende ‘vrije’ ruimte (vermogen na aftrek van de berekende continuïteitsreserve) wordt aangewend om nieuwe ontwikkelingen binnen de organisatie te stimuleren.

Voor een beter rendement op het vermogen (ter compensatie van de lagere renteopbrengsten) is een aantal jaren geleden tevens een besluit genomen tot het gedoseerd uitbreiden van het aantal beleggingscategorieën. Naast een relatief groot beleggingsaandeel in obligaties, wordt nu ook belegd in aandelen (fondsen). Bij de keuze van beleggingsfondsen zijn onze principes ten aanzien van menswaardigheid en duurzaamheid leidend.

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht is volgens de statuten verantwoordelijk voor het toezicht op het beleid van het bestuur van het Apostolisch Genootschap en de uitvoering daarvan. De raad luistert, vraagt, spiegelt, adviseert en controleert. Bij alle plannen en projecten stelt ze de volgende vragen: 'Is de toekomst van het genootschap gewaarborgd? Wordt er zorgvuldig omgegaan met de liefdesaanbieding en het vermogen? Past het bij de doelstelling en het geloofsverhaal? Komt het ten goede aan de leden, aan de wereld?'

De raad heeft in 2017 vier keer regulier overlegd met het bestuur. Waar nodig werd extra overleg gevoerd door delegaties van de raad en het bestuur, afhankelijk van het onderwerp.

De jaarrekening van 2017 is aangenomen door de raad. Ook de begroting voor 2018 is goedgekeurd. De raad en het bestuur hebben daarbij vastgesteld dat de trend doorzet dat er sprake is van een toenemende financiële afhankelijkheid van de opbrengsten van het vermogen van het genootschap. In lijn met de begroting voor 2017 is door het bestuur in de begroting voor 2018 een balans gezocht tussen uitgaven in de hand en ruimte voor investeringen in de toekomst.

Ook voor de komende meerjarenbegroting zal dit de opgave zijn.

Naast de financiën zijn ook zaken aan bod gekomen die te maken hebben met goed en behoorlijk bestuur. Ook het proces om van Meerjarenvisie tot plannen en uitvoering te komen, is uitvoerig besproken. Daarbij zijn de contouren en de samenhang van de drie koerselementen steeds duidelijker geworden. Het genootschap is in ontwikkeling en er is sprake van een visie en gepaste actie gericht op de toekomst, met respect voor waar we vandaan komen.

F. Middel (voorzitter)

M.W. Kemperman-Eenschoten

R.A. Koornstra

M.E. Lip

P.D. Trumpie

De raad van toezicht is bereikbaar via e-mailadres:

raadvantoezicht@apgen.nl

APOSTOLISCH
GENOOTSCHAP
ONTMOETING EN LEVENSKUNST